

Обществени поръчки с обект строителство – проблемни зони

Проблемни зони

- **Критерии за подбор**
- **Съдържание на офертата и често допускани грешки**
- **Методика за оценка**
- **Договор – незаконосъобразни и/или неблагоприятни за изпълнителя клаузи**

Критерии за подбор

Чл. 59 (2) Възложителите могат да използват спрямо кандидатите или участниците само критериите за подбор по този закон, които са необходими за установяване на възможността им да изпълнят поръчката. Поставените критерии трябва да са съобразени с предмета, стойността, обема и сложността на поръчката. Когато обществената поръчка има обособени позиции, критериите за подбор за всяка от обособените позиции трябва да съответстват на предмета, стойността, обема и сложността на съответната позиция.

(3) Възложителите нямат право да изискват от кандидатите или участниците други документи за доказване на съответствие с поставените критерии за подбор, освен посочените в този закон.

(б) При участие на обединения, които не са юридически лица, съответствието с критериите за подбор се доказва от обединението участник, а не от всяко от лицата, включени в него, с изключение на съответна регистрация, представяне на сертификат или друго условие, необходимо за изпълнение на поръчката, съгласно изискванията на нормативен или административен акт и съобразно разпределението на участието на лицата при изпълнение на дейностите, предвидено в договора за създаване на обединението.

Критерии за подбор

- **Годност (правоспособност) за упражняване на дейността**
- **Икономическо и финансово състояние**
- **Технически и професионални способности**

Годност (правоспособност) за упражняване на дейността

Чл. 60. (1) Когато това е приложимо, възложителите имат право да изискват от кандидатите или участниците да са вписани в търговския регистър и/или в съответен професионален регистър, а за чуждестранни лица - в аналогични регистри съгласно законодателството на държавата членка, в която са установени.

Икономическо и финансово състояние

Чл. 61. (1) По отношение на икономическото и финансовото състояние на кандидатите или участниците възложителите могат да поставят едно или повече от следните изисквания:

- 1. за последните три приключили финансови години да са реализирали минимален общ оборот, включително минимален оборот в сферата, попадаща в обхвата на поръчката, изчислен на база годишните обороти;*
- 2. да имат застраховка "Професионална отговорност", когато такава изискване произтича от нормативен акт;*
- 3. да са постигнали положително съотношение между определени активи и пасиви.*

(2) Изискваният от възложителите минимален общ оборот по ал. 1, т. 1 трябва да е съобразен със стойността, обема и срока за изпълнение на обществената поръчка и не може да надхвърля двукратния размер на нейната прогнозна стойност, освен ако това не е обосновано с естеството на строителството, услугите или доставките. В случай че възложителят изисква оборот, който надхвърля максимално допустимия, той мотивира това в обявлението.

Технически и професионални способности

Чл. 63. (1) *Възложителят може да определя критерии, въз основа на които да установява, че кандидатите или участниците разполагат с необходимите човешки и технически ресурси, както и с опит за изпълнение на поръчката при спазване на подходящ стандарт за качество. Възложителят може да изисква от кандидата или участника:*

1. *да е изпълнил дейности с предмет и обем, идентични или сходни с тези на поръчката, за последните:*

а) *5 години от датата на подаване на заявлението или на офертата - за строителство;*

- *доказва се със списък придружен с удостоверение за добро изпълнение (чл. 64, ал. 1, т. 1)*

б) *три години от датата на подаване на заявлението или на офертата - за доставки и услуги;*

- *доказва се със списък с посочване на стойностите, датите и получателите, заедно с документи, които доказват извършената доставка или услуга (чл. 64, ал. 1, т. 2)*

Технически и професионални способности

Чл. 63. (1) т.2 да разполага с необходимия брой технически лица и/или организации, включени или не в структурата на кандидата или участника, включително такива, които отговарят за контрола на качеството, а при обществени поръчки за строителство - лицата, които ще изпълняват строителството;

- доказва се със списък на лицата (чл. 64, ал. 1, т. 3)

5. да разполага с персонал и/или с ръководен състав с определена професионална компетентност за изпълнението на поръчката, в случай че изискването не се използва като показател за оценка на офертите;

- доказва се със списък на персонала и документи, които доказват професионална компетентност на лицата (чл. 64, ал. 1, т. 6)

8. да разполага с инструменти, съоръжения и техническо оборудване, необходими за изпълнение на поръчката;

- доказва се с декларация за инструментите, съоръженията и техническото оборудване, които ще бъдат използвани за изпълнение на поръчката (чл. 64, ал. 1, т. 9)

Съдържание на офертата и често допускани грешки от участниците

ППЗОП чл. 39, ал. 3. Офертата включва:

1. техническо предложение, съдържащо:

б) предложение за изпълнение на поръчката в съответствие с техническите спецификации и изискванията на възложителя;

д) декларация, че при изготвяне на офертата са спазени задълженията, свързани с данъци и осигуровки, опазване на околната среда, закрила на заетостта и условията на труд, когато е приложимо;

е) моетри, макети, описание и/или снимки на стоките, които ще се доставят, когато е приложимо;

ж) друга информация и/или документи, изискани от възложителя, когато това се налага от предмета на поръчката;

2. ценово предложение, което обхваща цена на придобиване и всички други предложения по показатели с парично изражение

Съдържание на офертата и често допускани грешки

- **Често допускани грешки в техническото предложение**
- **Често допускани грешки в ценовото предложение**

Често допускани грешки в техническото предложение

- **Несъответствие на минималните изисквания от техническата спецификация**
- **Неприлагане на доказателства по чл. 50 и чл. 52 от ЗОП**
- **Непопълване на технически параметри или стандарт**
- **Непосочване на срокове за изпълнение, гаранционни и др.**
- **Линеен график несъответстващ на срока за изпълнение и/или описания работен процес**
- **Прилагане на документи неизискани от възложителя**

Несъответствие на минималните изисквания от техническата спецификация

Технически характеристики	Мярка	Минимални изисквания на възложителя	Предложение на участника
Време за включване	s	< 15	15
Време за изключване	s	≤ 15	15
Номинално напрежение	kV	123÷145	123
Номинално напрежение	kV	$123 \leq U_n \leq 145$	123
Номинален работен ток	A	1 250	1 260
Начин на монтаж		на открито	на открито
Вид и тип на изолаторите		порцелан	СИЛИКОН

Неприлагане на доказателства по чл. 50 и чл. 52 от ЗОП

Чл. 50. (1) Когато техническите спецификации са определени съгласно чл. 48, ал. 1, т. 2 (чрез посочване на стандарти), възложителят не може да отстрани оферта на основание, че предложеното строителство, доставки или услуги не съответства на посочения стандарт, спецификация, техническа оценка или техническо одобрение, ако участникът докаже в своята оферта с подходящи средства, включително чрез доказателствата по чл. 52, че предлаганите решения удовлетворяват по еквивалентен начин изискванията, определени от техническите спецификации.

(2) Когато технически спецификации са определени съгласно чл. 48, ал. 1, т. 1 (чрез посочване на работните характеристики или функционалните изисквания, включително екологичните, които позволяват точно определяне на параметрите на предмета на поръчката), възложителят не може да отстрани оферта за строителство, доставки или услуги, които съответстват на български стандарт, въвеждащ европейски стандарт, европейска техническа оценка, обща техническа спецификация, международен стандарт или стандартизационен документ, установен от европейски орган по стандартизация, ако участникът докаже в своята оферта с подходящи средства, включително чрез доказателствата по чл. 52, че тези стандартизационни документи се отнасят до определените от възложителя изисквания за работни характеристики и функционални изисквания.

Неприлагане на доказателства по чл. 50 и чл. 52 от ЗОП

Чл. 52. (1) Възложителите могат да изискват от участниците и кандидатите да представят протокол от изпитване от орган за оценяване на съответствието или сертификат, издаден от такъв орган, като доказателство за съответствие с изискванията или критериите, свързани с изпълнението на поръчката.

(2) Когато възложителите изискват представянето на сертификати, изготвени от конкретен орган за оценяване на съответствието, те приемат и сертификати от други еквивалентни органи.

(3) Възложителите приемат други подходящи доказателства за съответствие с изискванията или критериите, свързани с изпълнението на поръчката, когато участникът по независещи от него причини няма възможност да осигури сертификатите или протоколите от изпитване по ал. 1 и 2 или няма възможност да ги получи в съответните срокове и при условие, че участникът докаже, че строителството, доставките и услугите отговарят на изискванията или критериите, свързани с изпълнението на поръчката.

Непопълване на технически параметри или стандарт

№	Строителен продукт <i>(материал, съоръжение и др.)</i>	По задание на възложителя <i>(стандарт и/или техническо одобрение, работни характеристики и др.)</i>	Предложение на участника <i>(стандарт и/или техническо одобрение, работни характеристики и др.)</i>
1.	Бетон	БДС EN 206-1:2002 БДС EN 12620:2002+A1:2008/NA:2008 или еквивалент	да
2.	Крепешни изделия (болтове, гайки, шайби)	БДС 1232:1986 или БДС EN ISO 4032:2003 или БДС EN ISO 4035:2003 или еквивалент	БДС 1232:1986 или БДС EN ISO 4032:2003 или БДС EN ISO 4035:2003 или еквивалент

Непосочване на срокове за изпълнение, гаранционни и др.

Гаранционен срок за изпълнените строително-монтажни работи *(не по-малко от 10 години)* години, считано от датата на подписване на Констативен акт за установяване годността за приемане на строежа, без забележки.

Предлагаме гаранционен срок:.....

Гаранционният срок, ще съответства на срока, съгласно чл. 20, ал. 3 и ал. 4 от Наредба № 2 от 31 юли 2003 г. за въвеждане в експлоатация на строежите в Република България и минимални гаранционни срокове за изпълнени строителни и монтажни работи, съоръжения и строителни обекти и няма да бъде по-кратък от посочения там.

Линеен график несъответстващ на срока за изпълнение и/или описания работен процес

ППЗОП чл. 33. ал. 1. Възложителите могат да изискват представяне на планове, графици и други документи, за да оценяват организацията на изпълнение в съответствие с методиката за оценка. Не се допуска оценяване на пълнотата и начина на представяне на информацията в документите. В тези случаи в документацията за участие се определят ясни и конкретни условия, на които следва да отговарят плановете и графиците, и информацията, която трябва да съдържа.

Прилагане на документи неизискани от възложителя

Каталози, протоколи от изпитване, сертификати и други

Често допускани грешки в ценовото предложение

- **Несъответствие между сумата от единичните цени и общата стойност**
- **Непопълнена цена**
- **Други често допускани грешки**

Несъответствие между сумата от единичните цени и общата стойност

В случай, че участникът е допуснал аритметични грешки, изразяващи се в несъответствие между единичната цена по съответното количество и общата цена, участникът ще бъде отстранен от понататъшно участие в процедурата.

При несъответствие между предложените единична и обща цена, валидна ще бъде общата цена на офертата. В случай, че бъде открито такова несъответствие, ще бъдем задължени да приведем единичната цена в съответствие с общата цена на офертата.

В случай, че участникът е допуснал аритметични грешки, изразяващи се в несъответствие между предложените от участник единични цени и общата цена, ще се вземат предвид единичните цени, посочени за съответните дейности, т.е. след извършване на пресмятане, ако комисията констатира разлика между единичните цени по отделните дейности и крайната обща цена, ще се вземе предвид общата стойност, получена на база предложените единични цени и посочените в КСС количества.

Непопълнена цена

В случай, че участникът е пропуснал да посочи единична цена за дадена дейност от КСС, то той ще бъде отстранен от по-нататъшно участие в процедурата.

Други често допускани грешки

Прогнозна стойност

Опции

Цени с ДДС

Методика за оценка

ЗОП чл. 70. (1) Обществените поръчки се възлагат въз основа на икономически най-изгодната оферта.

(2) Икономически най-изгодната оферта се определя въз основа на един от следните критерии за възлагане:

1. най-ниска цена;

2. ниво на разходите, като се отчита разходната ефективност, включително разходите за целия жизнен цикъл;

*3. **оптимално съотношение качество/цена**, което се оценява въз основа на цената или нивото на разходите, както и на **показатели, включващи качествени, екологични и/или социални аспекти**, свързани с предмета на обществената поръчка.*

(4) Показателите, включени в критерия по ал. 2, т. 3, могат да съдържат:

1. измерител на качество, включително технически параметри, естетически и функционални характеристики, достъпност, предназначение за всички потребители, социални, екологични и иновативни характеристики и иновативни търговски техники и условия;

*2. **организация и професионална компетентност на персонала**, на който е възложено изпълнението на поръчката, когато **качеството на ангажирания с изпълнението на поръчката персонал може да окаже съществено влияние върху изпълнението на поръчката**, или*

3. обслужване и поддръжка, техническа помощ и условия, като: дата на изпълнение, начин и срок на изпълнение или срок на завършване.

Методика за оценка

- **Изисквания за неприложима в практиката организация за изпълнение на поръчката**
- **Изисквания за описание на рискове от забавяне, неизпълнение, комуникация с възложителя и др.**
- **Субективна оценка**

Изисквания за неприложима в практиката организация за изпълнение на поръчката

Участникът е предложил организация на проектирането и авторския надзор, **посочил е как се разпределят отделните дейности между членовете на екипа, начини за осъществяване на комуникацията с възложителя, координация и съгласуване на дейностите и други организационни аспекти**, които са необходими за качествено и срочно изпълнение на възложеното проектиране и авторски надзор;

Участникът е представил описание на дейностите и **индикативен план-график за изпълнение на проектирането и авторския надзор**, в който са посочени сроковете за действие;

Демонстрираната последователност на отделните проектантски и строителни дейности и посочената взаимнообвързаност между конкретните работи при изпълнение на строителството спомагат за навременното и качествено постигане на целените резултати.

Изисквания за описание на рискове от забавяне, неизпълнение, недобра комуникация и др.

Рискове и допускания за успешното изпълнение на договора, идентифицирани от възложителя (които могат да окажат влияние върху изпълнението на договора):

- Закъснение началото на започване на работите;
- Изоставане от графика при текущото изпълнение на дейностите;
- Риск от закъснение за окончателно приключване и предаване на обекта;
- Недобра комуникация и координация между екипа на възложителя и този на изпълнителя;
- Липса на ликвидни средства за обезпечаване на строителството

Всеки един от изброените по-горе **задължителни елементи** следва да бъде разработен и да присъства в техническото предложение на участника, **като констатирането на липсата на който и да е от тях, ще доведе до отстраняването му.**

Субективна оценка

Определената продължителност за изпълнение на отделните дейности е **реалистична** – **съответстваща на добрите проектантски и строителни практики.**

Следва да се предложат **адекватни/относими** към предмета на поръчката мерки.

Участникът е представил **подробна концепция** за изпълнение на дейностите. Концепцията **дава ясна представа** за методите на организация на работата на участника при изпълнение на обществената поръчка.

В предложената концепция **ясно и конкретно** са описани дейностите по доставката на храни и напитки и е включено **детайлно описание на предлаганите артикули**, както и логистичното обезпечаване на процеса, като е отчетена спецификата на целевата група и дейността.

Детайлно е описана организацията на работа, разпределението на задачите в екипа, задачите и отговорностите на експертите, за всеки един от експертите е представено предложение за дейностите и функциите му.

Договор – незаконосъобразни и/или неблагоприятни за изпълнителя
клаузи

- **Не е осигурено финансиране**
- **Липсва поетапно освобождаване на гаранцията за изпълнение**
- **Гаранционен срок и гаранционна поддръжка**
- **Начисляване на неустойка върху цялата стойност на договора**

Не е осигурено финансиране

Плащанията се извършват в случай, че възложителят разполага с финансов ресурс. В случай, че наличния финансов ресурс е недостатъчен да покрие целия размер на плащането, възложителят заплаща на изпълнителя до размера на наличния ресурс. Остатъкът до пълния размер на съответното плащане се заплаща след получаването на допълнителен финансов ресурс от страна на Столична община. В този случай не се счита, че възложителят е в забава и не се прилагат клаузите за неустойки.

Чл. 114. Когато при откриване на процедурата не е осигурено финансиране, възложителят посочва това обстоятелство в обявлението или поканата за потвърждаване на интерес, а при процедурите по чл. 18, ал. 1, т. 8 - 10 и 13 - в решението за откриване и предвижда в проекта на договор клауза за отложено изпълнение. В този случай всяка от страните може да поиска прекратяване на договора без предизвестие след изтичане на тримесечен срок от сключването му.

Липсва поетапно освобождаване на гаранцията за изпълнение

ЗОП чл. 111, ал. 10. Когато договорът за обществена поръчка се изпълнява на етапи, възложителят включва в проекта на договор клауза за частично освобождаване на гаранциите, съответно на изпълнената част от предмета на обществената поръчка.

Гаранционен срок и гаранционна поддръжка

В 30-дневен срок след изтичане на гаранционния срок, възложителят освобождава гаранцията от 2% от стойността на договора, обезпечаваща гаранционния срок.

ЗЛОП чл. 111, ал. 10. Когато договорът за обществена поръчка се изпълнява на етапи, възложителят включва в проекта на договор клауза за частично освобождаване на гаранциите, съответно на изпълнената част от предмета на обществената поръчка. Когато предметът на поръчката включва гаранционно поддържане, възложителят определя в проекта на договор каква част от гаранцията за изпълнение е предназначена за обезпечаване на гаранционното поддържане.

Начисляване на неустойка върху цялата стойност на договора

При неспазване на срока за извършване на всяка една услуга от договора, изпълнителят дължи на възложителя неустойка в размер 0,5 % от прогнозната стойност на договора за всеки просрочен ден.

Благодарим за вниманието!

www.zop-pro.com

Дискусия

Въпроси от участници в обучението

Защо при монтаж на технологични инсталации, на които се монтират тръбопроводи, въздуховоди, отоплителни уреди и има само пробиване на отвори през стени се иска по ЗОП фирмата да е строителна и да има първа група с изискуемата минимална категория?

Фирмите специализирани за монтаж на такива инсталации не са строителни фирми и не могат да участват на тези търгове. В тези фирми има изпълнителски и проектантски състав от електроинженери, машинни инженери ОВК, програмисти и др. специалисти. Тези фирми не се занимават с изграждане на сгради и нямат нужда от строителни инженери за изпълнение на монтажа. Нямат строителна категория и не могат да подадат оферта по ЗОП. Налага се да търсят строителна фирма отговаряща на изискванията и да бъдат подизпълнител на проекта. Това ги прави неконкурентни, заради процента печалба върху цената за управление на проекта от строителната фирма. Това не е в полза на Възложителя, защото увеличава цената на проекта.

Въпроси от участници в обучението

В поръчките по ЗОП се натъкваме на много укропени количествени сметки с пропуснати материали и дейности, необходими за изпълнение на работата. Как се процедира при изискване за крайна цена по изпълнението и невъзможност за заплащане на допълнителни дейности произлезли по проекта.

Въпроси от участници в обучението

В много от търговете за пълен инженеринг се изисква оферта за изготвяна на работен проект с подробна количествена сметка и в същата оферта да има подробна количествена сметка с единични цени. Тази оферта се изготвя и предава, преди да е изработен работния проект.